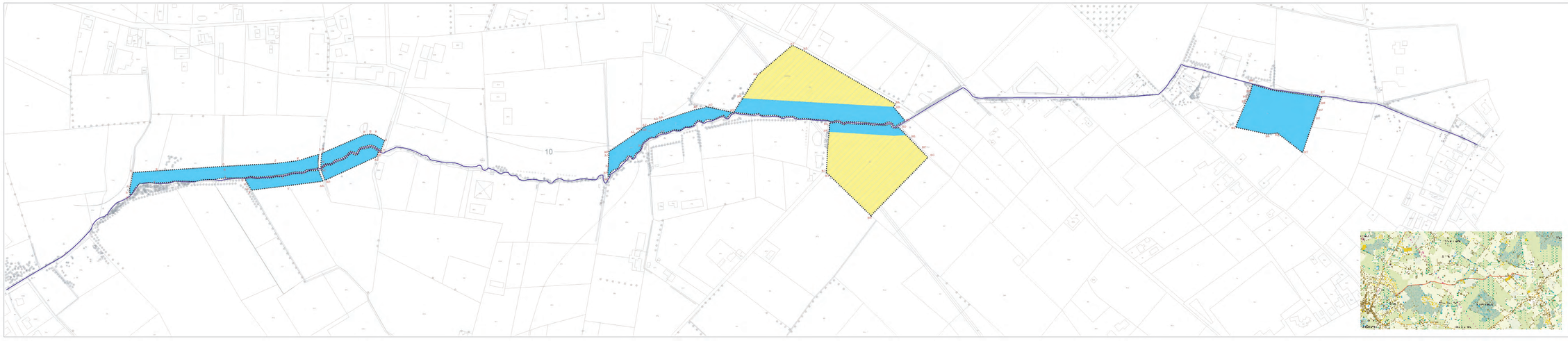
10
A1
A2
A3
A4
A5
A6
A7
A8
A9
A10
A11
A12
A13
A14
A15
A16
A17
A18
A19
A20
A21
A22
A23
A24
A25
A26
A27
A28
A29
A30
A31
A32
A33
A34
A35
A36
A37
A38
A39
A40

PRUP 'Retentiezone – Dorpsbeek (Kammaarbeek)' te Sint-Katelijne-Waver

Studiebureel
Jan Stokmans
Dorpsstraat 76
2950 KAPELLEN
tel. 03/664.21.71
fax. 03/664.00.39
info@studiestokmans.be

PROVINCIEBESTUUR ANTWERPEN
Departement ruimtelijke ordening en Mobiliteit
K. Elisabethlei 22
2018 Antwerpen
tel. 03/240.66.19

PROVINCIE ANTWERPEN

Voor Studiebureel Stokmans

Kapellen, de 14 mei 2004

Studiebureel
Jan Stokmans
Dorpsstraat 76
2950 KAPELLEN
tel. 03/664.21.71
fax. 03/664.00.39
info@studiestokmans.be

.....
de stedenbouwkundige,
Jan Stokmans, Directeur

Gezien en definitief vastgesteld door
de provincieraad van Antwerpen van 24 juni 2004

De provinciegriffier

Danny Toelen

De voorzitter

Guido Van den Bogaert

Colofon

Opdrachtgever : Provinciebestuur Antwerpen

Project : PRUP 'Retentiezone-Dorpsbeek (Kammaarbeek)' te Sint-Katelijne-Waver

Opdrachthouder: Studiebureel Stokmans
Dorpsstraat 76 – 2950 Kapellen

Datum: mei 2004

Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgever en opdrachthouder.

Versie	Datum	Wijziging
A	april 2003	Dummy
B	Juni 2003	Volledig document
C	Juli 2003	Wijziging na overleg projectteam en met de provinciale dienst planning en mobiliteit
D	Augustus 2003	Wijziging na opmerkingen van Dienst Planning en mobiliteit
E	Oktober 2003	Wijziging na plenaire vergadering
F	November 2003	Wijziging na bilateraal overleg

Samenstelling van het Provinciaal ruimtelijk structuurplan 'Retentiezone – Dorpsbeek(Kammaarbeek)' te Sint-Katelijne-Waver:

Het volledige dossier van het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan bestaat uit:
- plan 'bestaande feitelijke en juridische toestand'
- plan 'verordend grafisch plan'
- stedenbouwkundige voorschriften

Inhoud

1. INLEIDING 4

1.1 AANLEIDING 4
1.2 KADER 4

2. NIET VERORDEND DEEL 5

2.1 SITUERING 5
2.2 BESTAANDE FEITELIJKE EN JURIDISCHE TOESTAND 6
2.3 BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR 23
2.4 VISIE 29
2.5 TOELICHTING BIJ HET ONTWERP 33
2.6 BESLUIT 34

3. VERORDENEND DEEL 35

3.1 VERORDENENDE STEDENBOUWKUNDIGE VOORSCHRIFTEN 35
3.2 VERORDEND GRAFISCH PLAN 41

4. ADVIEZEN VAN DE VERSCHILLENDE BELEIDSNIVEAU'S 42

5. LITERATUURLIJST 42

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De aanvraag tot een ontwerp van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan is een gevolg van een geplande uitbouw van een cascade van retentiezones langs de Dorpsbeek te Sint-Katelijne-Waver. Enerzijds kadert het opmaken van een RUP binnen het goedgekeurde Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen en anderzijds de uitbouw van retentiezones binnen de visie van integraal waterbeheer voor de provincie Antwerpen.

1.2 Kader

Op 25 januari 2001 werd het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, opgemaakt door studiegroep Omgeving, definitief vastgesteld door de Provincieraad en op 10 juli 2001 tevens goedgekeurd door Vlaams minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening. In uitvoering van het RSPA kan de provincie provinciale uitvoeringsplannen opstellen die een geïntegreerd waterlopenbeheer en –beleid ondersteunt.

De in dit provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voorliggende cascade van retentiezones heeft een bovenlokale betekenis. De werking van de retentiezones heeft immers effect op de waterhuishouding van het gehele stroomgebied van de Goorbosbeek, dat zich uitstrekt over het grondgebied van Lier, Sint-Katelijne-Waver en Duffel. Bij neerslagpieken vangen de retentiezones stroomopwaarts het te veel aan regenwater op en voeren het regenwater vertraagd af. Op deze wijze wordt stroomafwaarts de Grote Nete ontlast.

In maart 2002 stelde de provincie Antwerpen het 'masterplan water[1] van de Dienst waterbeleid voor. De actualiteit van wateroverlast onderstreept het belang van een goed waterbeheer. Als waterbeheerder voor de onbevaarbare waterlopen van tweede categorie heeft de provincie hierin een grote verantwoordelijkheid.

De voorliggende retentiezones maken deel uit van een groter pakket aan duurzame beheersmaatregelen langsheen de waterloop. Enkel de aanleg van deze zones vereist een planologische bestemmingswijziging door middel van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Om deze reden worden in dit provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan dan ook enkel de betreffende zones verder besproken.

[1] Masterplan, Dienst waterbeleid, Provincie Antwerpen, maart 2002

2. Niet verordend deel

2.1 Situering

De planzone situeert zich aan de oevers van de Dorpsbeek-Kammaarbeek.
De Dorpsbeek-Kammaarbeek stroomt door de gemeente Sint-Katelijne-Waver. Deze gemeente is gelegen in het zuiden van de provincie Antwerpen.

De Dorpsbeek behoort tot het stroomgebied van de Schelde en het rivierbekken van de Nete en van het stroomgebied Goorbosbeek. De Goorbosbeek strekt zich uit over het grondgebied van Sint-Katelijne-Waver en een deel van Duffel. De belangrijkste waterlopen zijn de Goorbosbeek en de Dorpsbeek/Kammaarbeek. Het oppervlaktewater stroomt van de Dorpsbeek naar de Goorbosbeek die op haar beurt uitmondt in de Grote Nete.

Figuur 1: stroomgebieden in de provincie Antwerpen

bron: Dienst Waterbeleid, Provincie Antwerpen

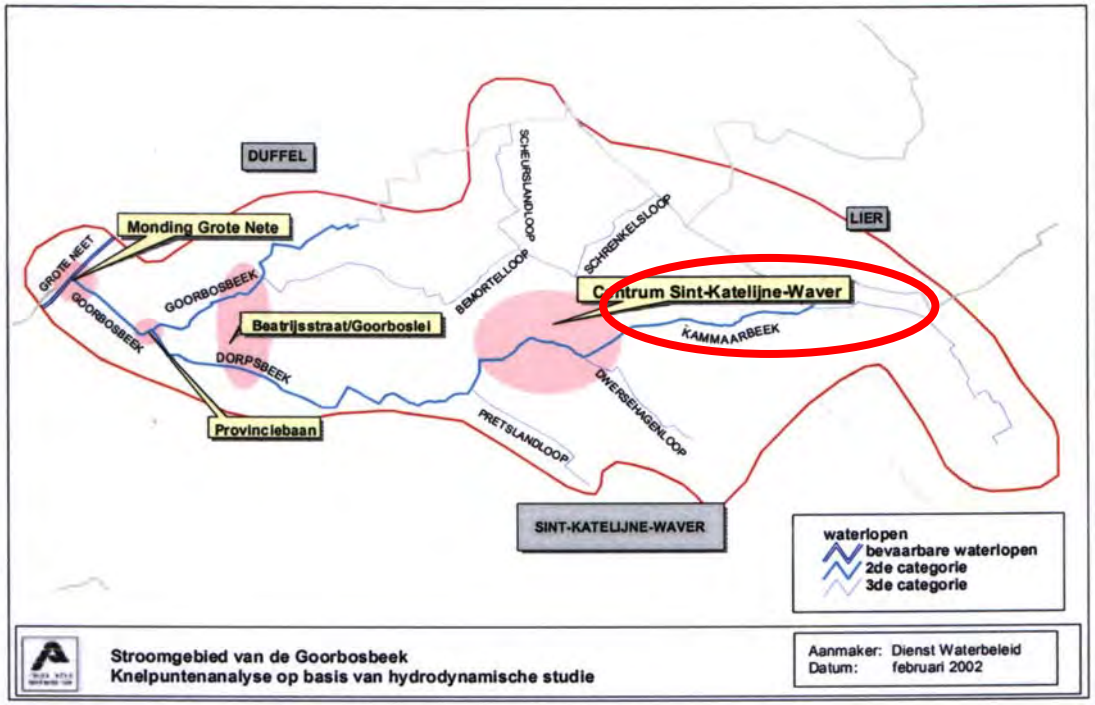

Figuur 2: stroomgebied van de Goorbosbeek, bron: Dienst Waterbeleid, Provincie Antwerpen

Op lokaal niveau situeert de Dorpsbeek zich ten noordoosten van de kern Sint-Katelijne-Waver en vormt ze stroomafwaarts een directe 'bedreiging' naar wateroverlast voor de woonwijk 'Den Haes' en een indirect overstromingsgevaar naar de dorpskern van Sint-Katelijne-Waver.

De Dorpsbeek wordt op de kaart 'macroschaal' gesitueerd tussen de kernen Sint-Katelijne-Waver en Onze-Lieve-Vrouw-Waver. Verder wordt op de topografisch kaarten op 'meso-' en 'microschaal' ingezoomd op de Dorpsbeek en de planzone.

Kaart 80.01 – 12.04: situering - macroschaal
Kaart 80.01 – 12.05: situering - mesoschaal
Kaart 80.01 – 12.06: situering - microschaal

2.2 Bestaande feitelijke en juridische toestand

2.2.1 Bestaande toestand van de waterloop

De percelen die binnen de perimeter van het RUP vallen zijn kadastraal gekend als 1ste afdeling sectie B nrs. 38e, 215deels, 216deels, 217deels, 286b, 290gdeels, 291, deels, 292, 310adeels, 311deels, 312deels, 313deels, 382.

De Kammaarbeek is een waterloop van 2de categorie.

Ondanks de sterke aanwezigheid van glastuinbouw en paardenhouderijen buiten de kernen van Sint-Katelijne-Waver heeft de Dorpsbeek zich in het landschap weten te handhaven en vertoont ze op vele plaatsen nog altijd haar natuurlijk verloop. Op de plaatsen waar weilanden de beek begrenzen, kent ze een sterk meanderend verloop en over heel de planzone een gering verval.

Tijdens perioden van hevige neerslag is reeds meermaals wateroverlast opgetreden in het stroomgebied van de Goorbosbeek. Daarnaast zorgen ruimtelijke veranderingen binnen het stroomgebied van de Goorbosbeek voor steeds minder ruimte en veerkracht van de waterlopen wat aanleiding geeft tot toenemende waterschade in de woonkernen. Het hemelwater van de deelgemeente Onze-Lieve-Vrouwe stroomt grotendeels in de Kammaarbeek. De overstromingen van het oppervlaktewater dat door de Kammaarbeek en Dorpsbeek wordt vervoerd vormen, zoals op Figuur 3 weergegeven, naast aan de

Beatrijsstraat, de Provinciebaan en de monding aan de Grote Nete ook in het centrum van Sint-Katelijne-Waver[2] voor waterproblemen.

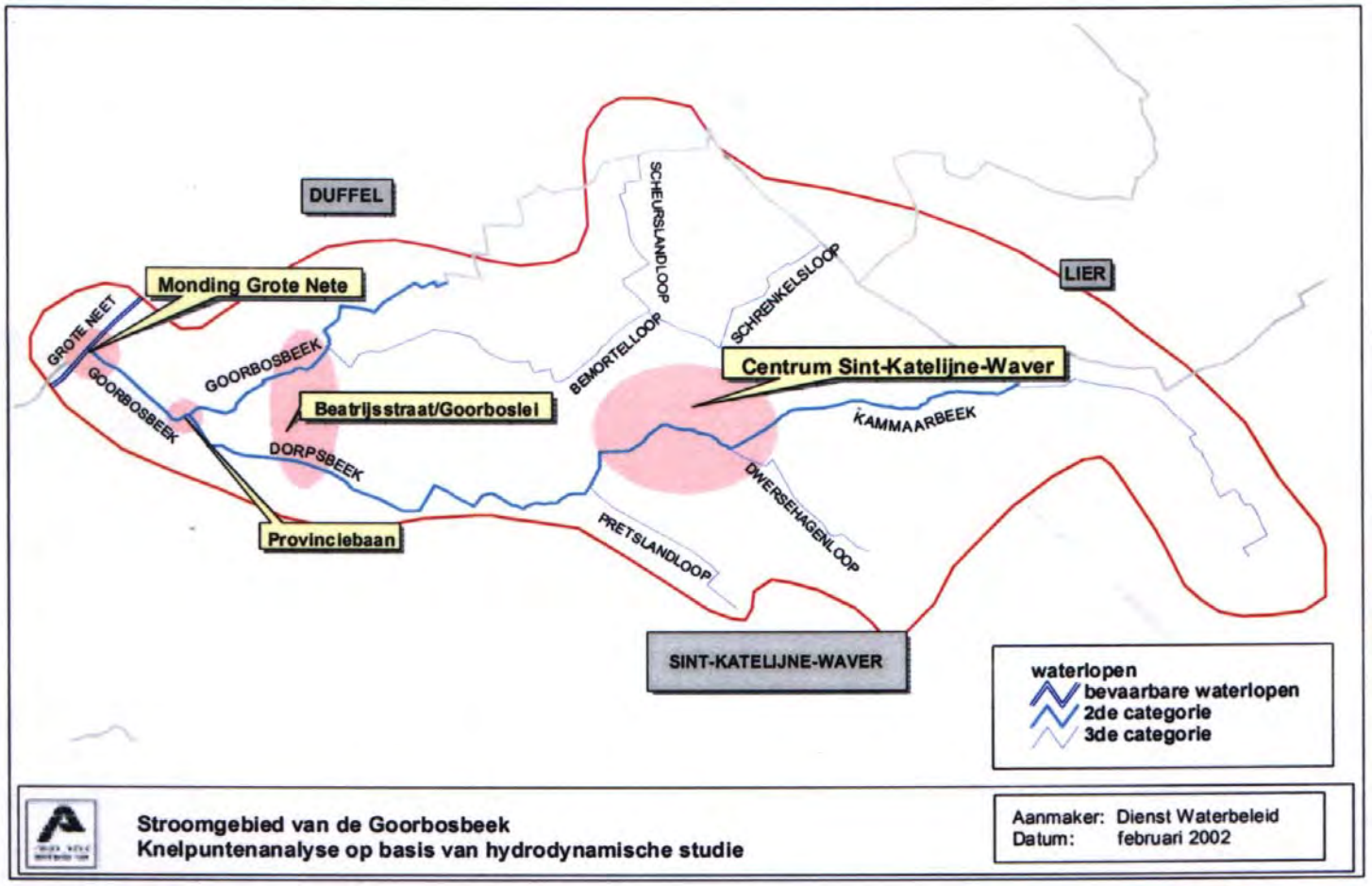

Figuur 3: knelpuntenanalyse stroomgebied van de Goorbosbeek, bron: Dienst Waterbeleid, Provincie Antwerpen

Na de hydrologische studie[3] kwam als ernstig knelpunt de overstromingsproblemen ter hoogte van de wijk 'Den Haes' en het centrum van Sint-Katelijne-Waver naar boven en werd er aangeraden om

[2] bron: Prioriteitenplan, maart 2002, Dienst Waterbeleid, Provincie Antwerpen

[3] hydronautstudie, opgemaakt door ingenieursbureau Soresma

deze problemen niet op gemeentelijk vlak, maar afzonderlijk en globaler(dus samen met de drie andere knelpunten weergegeven op figuur 3) van de andere gemeentelijke knelpunten aan te pakken.

Uit de kaart- en terreinonderzoek heeft het ingenieursbureau Soresma een aantal plaatsen onderzocht en gesimuleerd om te zien welke locatie er in aanmerking kon komen voor het inrichten van retentiezones.
De volgende locaties werden onderzocht:

- Het poldergebied, langsheen de Dorpsbeek aan de monding in de Nete;
- De weilanden langsheen de Dorpsbeek ter hoogte van de "Hondsbossen", stroomopwaarts gelegen van de monding van de Dwersehagenloop.
- De weilanden langsheen de Dorpsbeek, gelegen op het einde van de "Muilshoek".
- Het weiland langs de Dorpsbeek nabij het station.
- Het weiland langsheen de Bemortelloop in de "Goorboslei".

Uit het globale onderzoek bleek dat het wachtbekken aan de Nete voorzien van één uitlaatconstructie, een opeenvolging van retentiezones langs de Dorpsbeek-Kammaarbeek en de natuurlijke overstromingsgebieden:Crossbos, Springbos en Hondsbossen naar overstromingsproblematiek het veiligst naar voren kwamen.
De scenario-analyse van de toekomstige toestand (dus met de retentiezones ingerekend), gebaseerd op berekeningen van het uitgebreide model van de bestaande toestand gaf een goed resultaat met betrekking tot de overstromingsproblematiek. De natuurlijke overstromingsgebieden worden volgens berekeningen niet allemaal volledig benut met hevige regenval met een retourperiode van 50 jaar.

Gaandeweg de studie werd er zoveel mogelijk rekening gehouden met de landschappelijk, ruimtelijke en ecologische impact van de voorgestelde maatregelen.
Uit een knelpuntenanalyse[4] en daaraan gekoppelde maatregelen blijkt het centrum van Sint-Katelijne-Waver een knelpunt te zijn naar risico's voor overstromingen en dienen er stroomopwaarts de Dorpsbeek-Kammaarbeek maatregelen genomen te worden.

[4] zie kaart knelpuntenanalyse

Bodemkaart

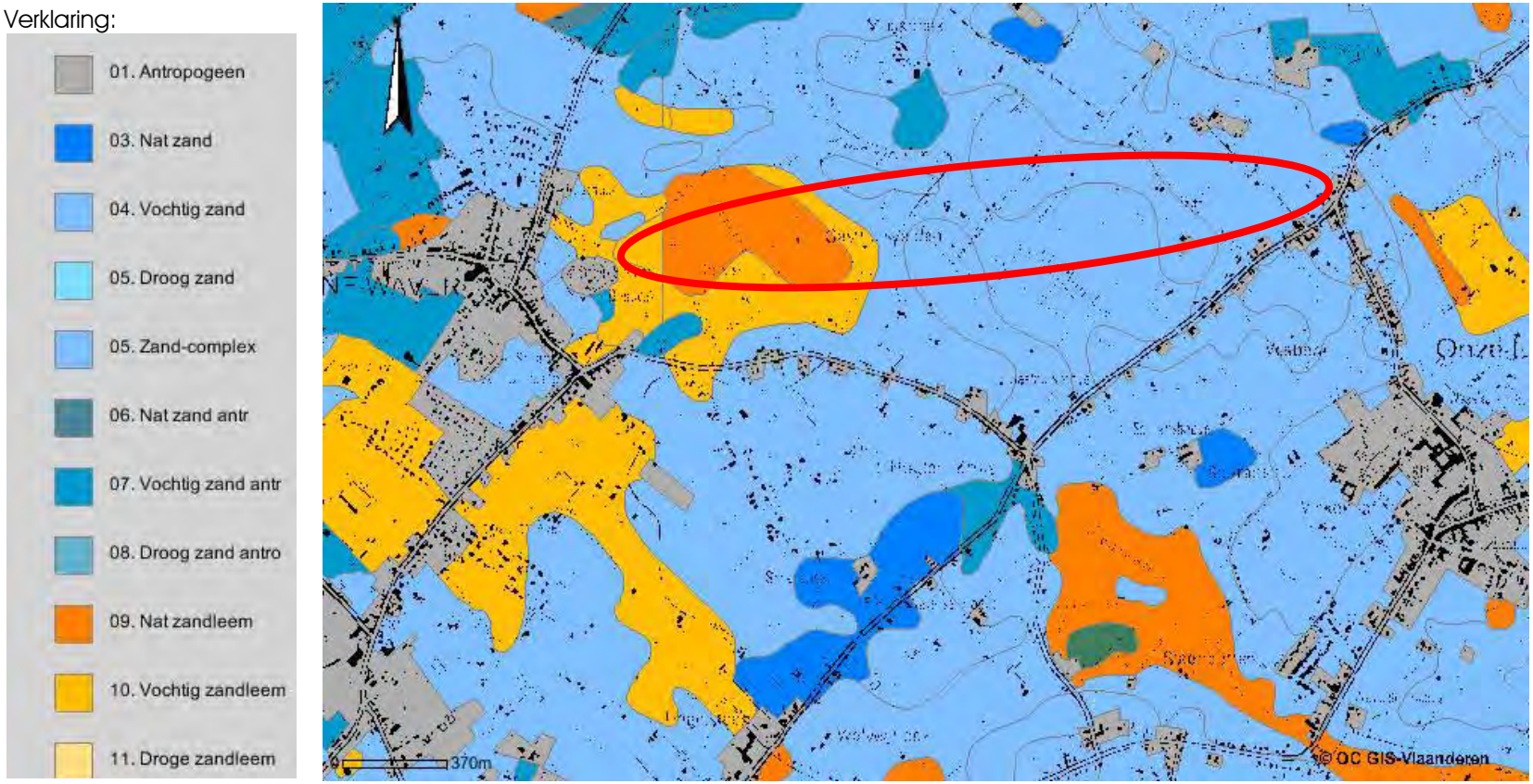

Figuur 4: Bodemkaart – bron: Ministerie v./d. Vlaamse Gemeenschap, Gis-Vlaanderen

Aan de Hondsbossen ligt de planzone binnen een bodemgesteldheid van nat zandleem tot vochtig zandleem. De rest van het plangebied bevindt zich op vochtige zandgrond.

Bodem-drainage kaart en waterkwaliteit

Verklaring :

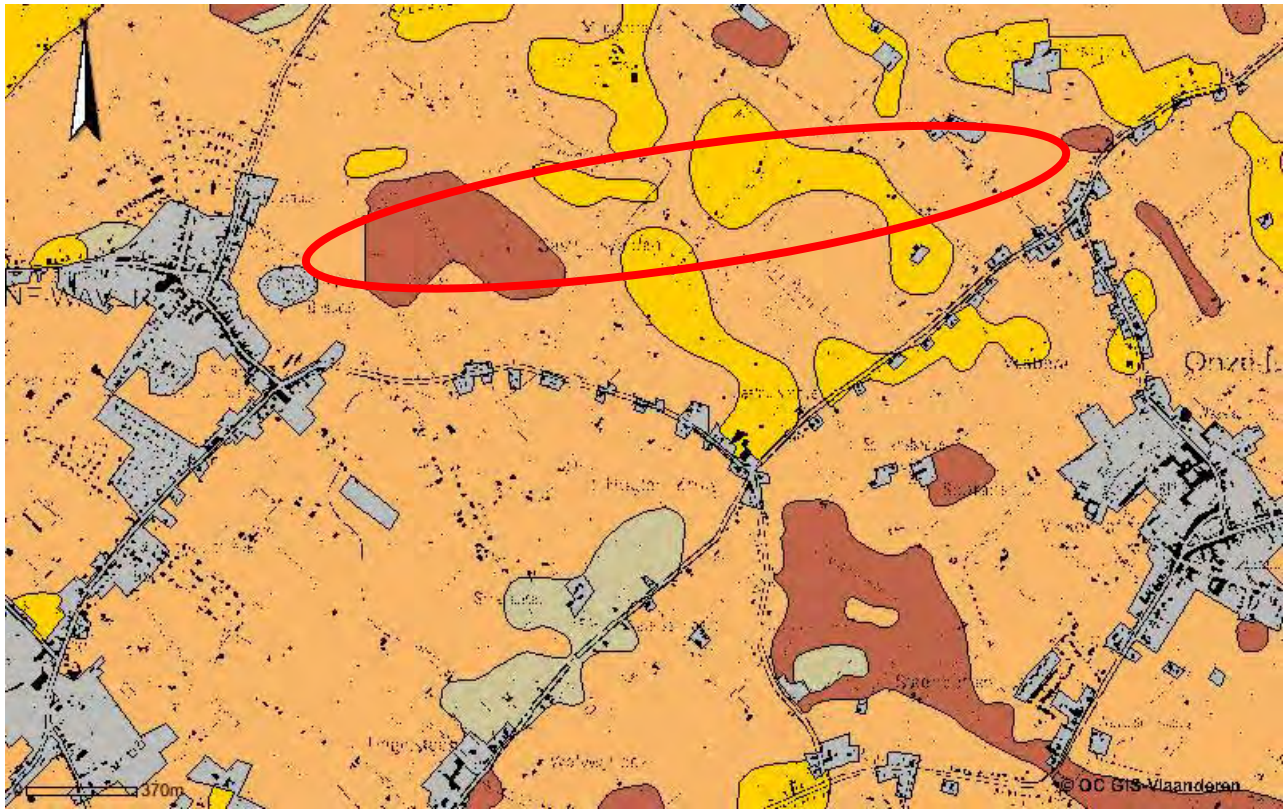

Figuur 5: Bodemkaart – drainage – bron: Ministerie v./d. Vlaamse Gemeenschap, Gis-Vlaanderen

Ter hoogte van de Hondsbossen duidt de bodem-drainage kaart een zeer natte zone aan. Op andere plaatsen van de planzone is het afwisselend droog tot matig nat.
Binnen of in de omgeving van het prup bevindt er zich geen relevant meetpunt van de Vlaamse Milieu Maatschappij. De dienst waterbeleid heeft recent een slibanalyse in de omgeving van het prup laten

uitvoeren. Uit de analyse blijkt dat de slibkwaliteit dermate goed is, zodat het slib eventueel op de oever gedeponeerd mag worden.
Op de kaarten ROG 2003, risicozone overstromingen, ROG 1998 en van nature overstroombare gebieden worden zones aangeduid die overeenkomen met de geplande retentiezones.[5]
Boskartering

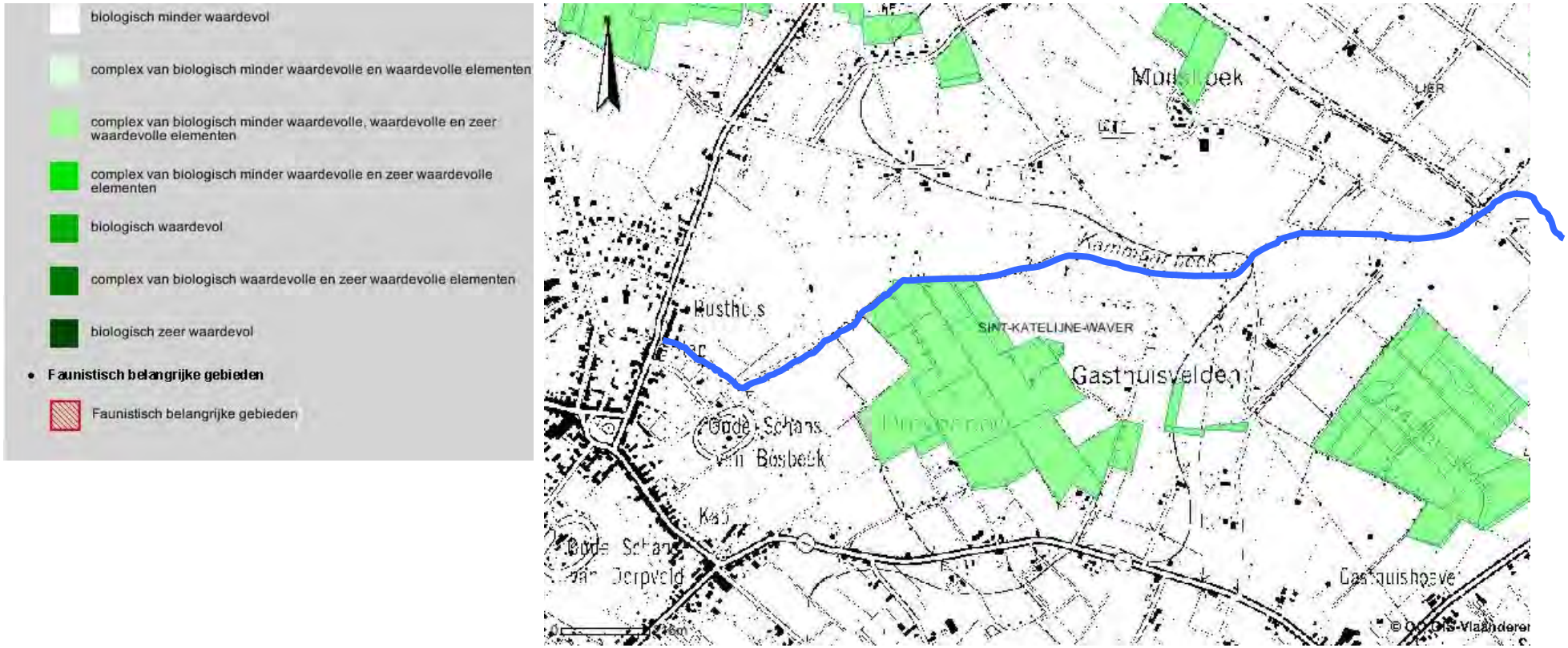

Figuur 6: boskartering, bron: GIS-Vlaanderen

Op de boskarteringskaart werden de aanliggende Hondsbossen aan de Dorpsbeek gekarteerd.

[5] zie Kaart 80.01-12-13.1, kaart 80.01-12-13.2, kaart 80.01-12-13.3 en kaart 80.01-12-13.4

Kaart 80.01-12-07: bestaande feitelijke toestand - luchtfoto
Kaart 80.01-12-13.1: bestaande feitelijke toestand - ROG2003
Kaart 80.01-12-13.2: bestaande feitelijke toestand - risicozone overstromingen
Kaart 80.01-12-13.3: bestaande feitelijke toestand - ROG1998
Kaart 80.01-12-13.4: bestaande feitelijke toestand - van nature overstroombare gebieden

2.2.2 Planningscontext

Gewestplan[6]

De percelen binnen de perimeter van het ruimtelijk uitvoeringsplan werden bij het vaststellen van het gewestplan bestemd als agrarisch gebied, uitgezonderd de linkeroever van bekken 6 dat in bosgebied is gelegen.

Vogelrichtlijn/habitatrichtlijn

[6] zie kaart 80.01-12-08: planningscontext-gewestplan

Figuur 7: Vogel- en habitatrichtlijngebied, bron: GIS-Vlaanderen

De Dorpsbeek-Kamaarbeek bevindt zich niet binnen habitatrichtlijngebied 92/43/EEG en vogelrichtlijngebied 79/409/EEG of binnen de 700m-perimeter rond het habitat- en vogelrichtlijngebied.

Erkend natuurreservaat

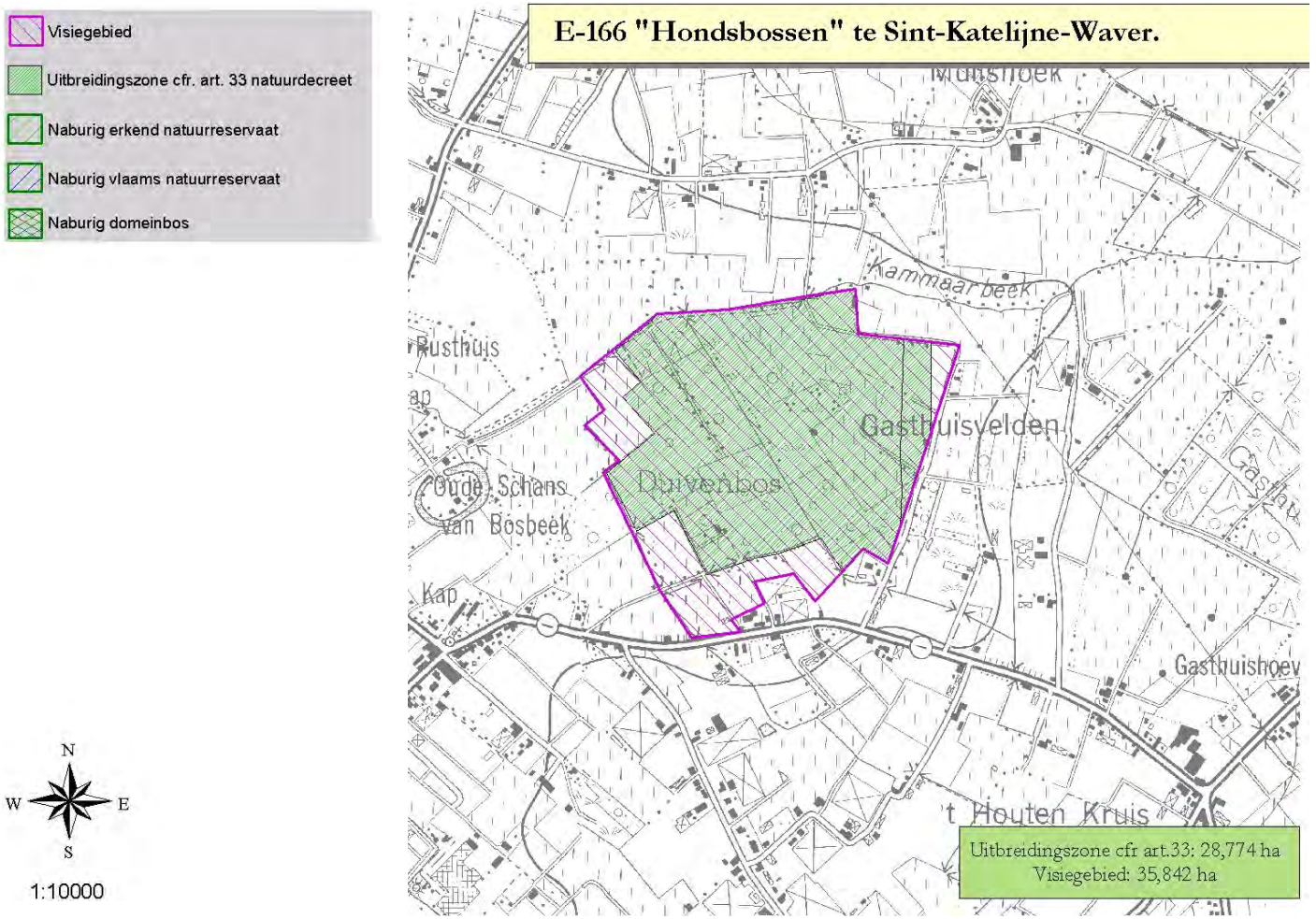

Figuur 8: erkend natuurreservaat 'Hondsbossen', bron: kaart opgemaakt door afdeling Natuur

4657 m² van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan valt binnen de perimeter van het erkend natuurreservaat E-166 'Hondsbossen'.
De perimeter van het erkend natuurgebied E-166 'Hondsbossen' te Sint-Katelijne-Waver is tevens op het plan 'bestaande feitelijke en juridische toestand' (80.01-12-01) weergegeven.

Gebieden met recht van voorkoop

Verklaring:

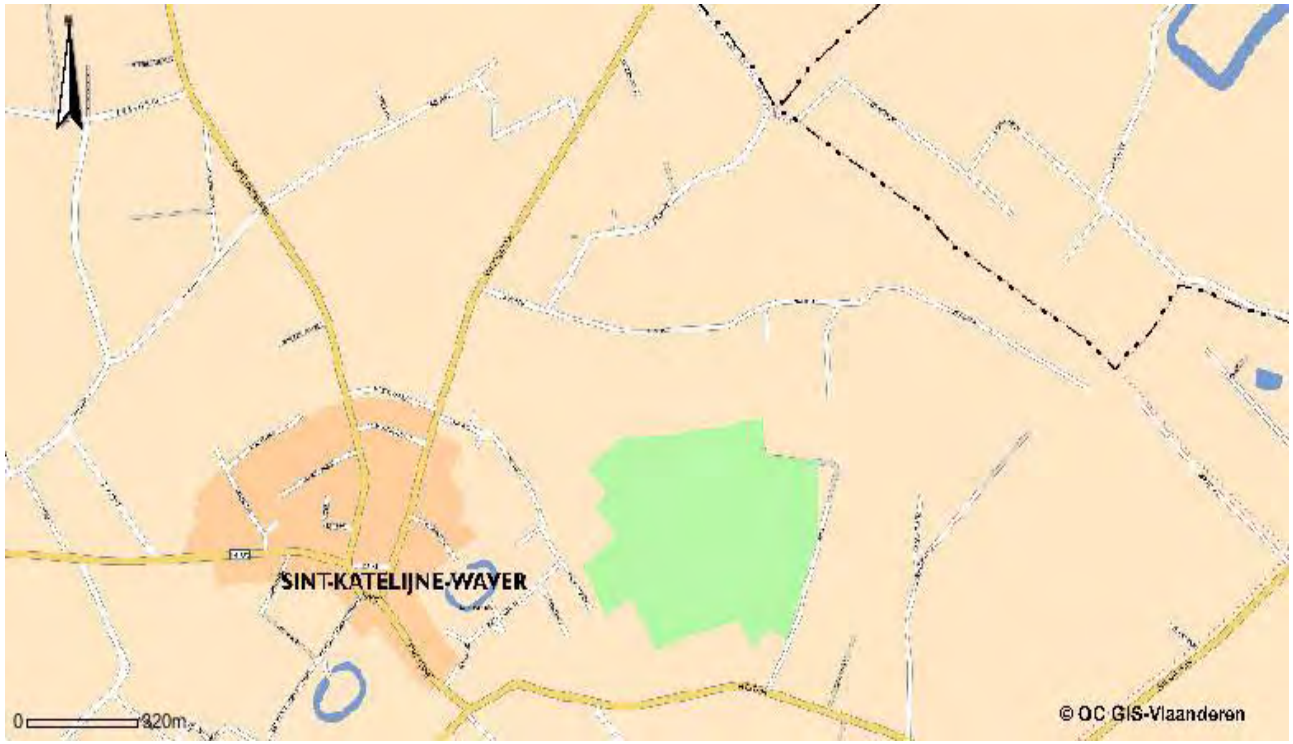

Figuur 9: recht van voorkoop, bron: GIS-Vlaanderen

Voor het natuurreservaat 'Hondsbossen' geldt een recht van voorkoop voor Afdeling Natuur, AMINAL, Ministerie v./d. Vlaamse Gemeenschap.

Biologische waarderingskaart

Verklaring:

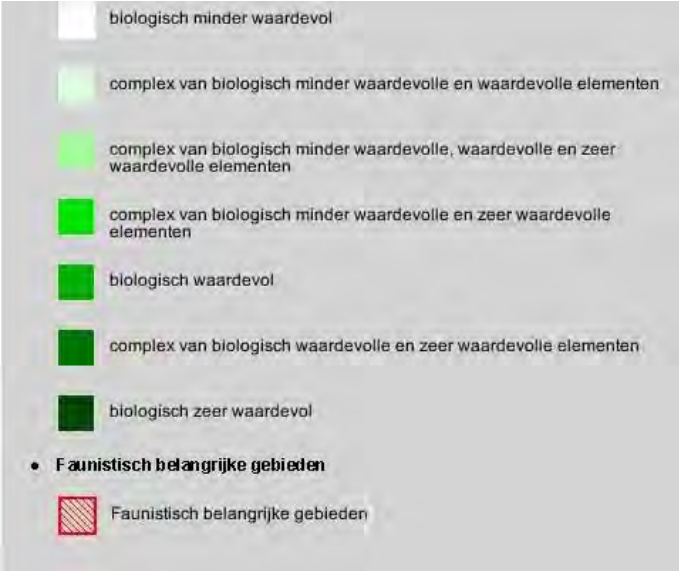

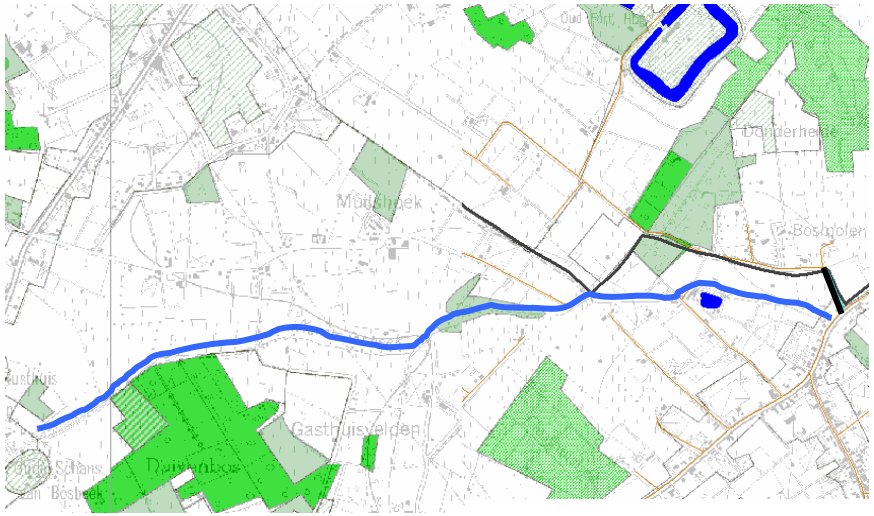

De 'Hondsbossen' worden op de biologische waarderingskaart aangeduid als complex van biologisch minder en zeer waardevolle elementen.

Er zijn geen Grote Eenheden Natuur, Grote Eenheden Natuur in ontwikkeling, beschermde monumenten of beschermde landschappen aanwezig binnen de perimeter van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

Er zijn geen gewestelijke -, provinciale-, gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, noch bijzondere plannen van aanleg gekend binnen of in de omgeving van de perimeter van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

Vergunning

Voor de meest westelijk gelegen en al aangelegde retentiezone is er een vergunning afgeleverd door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar : vergunning, dd. 20 november 2002.

Kaart 80.01-12-08: bestaande juridische toestand - gewestplan

2.2.3 Beleidscontext

2.2.3.1Relatie met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen behoren delen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver tot het buitengebied en andere delen tot het regionaal stedelijk gebied Mechelen. Aangezien het afbakeningsproces van het regionaal stedelijk gebied Mechelen voldoende gevorderd is, kan de hypothese aangenomen worden dat de planzone van het ruimtelijk uitvoeringsplan tot het buitengebied behoort.
Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vermeldt onder de instrumenten voor het buitengebied een ruimtelijke ondersteuning van het integraal waterbeheer.

Ondersteuning van het integraal waterbeheer door ruimtelijk beleid houdt o.a. in:[7]
- valleien gevrijwaard worden van bebouwing zodat natuurlijke overstromingsmogelijkheden open blijven en potentiële conflicten tussen bebouwing en water worden vermeden.
- de hydraulische ruwheid van het landschap niet wordt verlaagd.

Het Vlaams Gewest formuleert gebiedsgerichte ruimtelijke kwaliteitsobjectieven voor het integraal waterbeheer. Deze ruimtelijke kwaliteitsobjectieven worden vertaald in ruimtelijke uitvoeringsplannen en verordeningen op basis waarvan een aangepast vergunningsbeleid wordt gevormd.

2.2.3.2Relatie met het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen

De provincie Antwerpen wil in de toekomst terug aansluiten bij de natuurlijke structuur.[8]
De natuurlijke structuur moet maximaal gevrijwaard blijven, maar soms ook benut worden zonder deze structuur echter aan te tasten. De provincie voert een beleid om het netwerk van rivier- en beekvalleien te versterken en om de natuurlijke structuur opnieuw een bepalend element in het ruimtelijk beleid te laten zijn.

2.2.3.2.1 Deelruimtenbeleid

De planzone van het Ruimtelijk uitvoeringsplan bevindt zich binnen de deelruimte Antwerpse fragmenten. Binnen de deelruimte Antwerpse fragmenten behoort de planzone tot de subdeelruimte 'Mechels rasterlandschap'. Het 'Mechels rasterlandschap' wordt beschouwd als een agrarisch gebied met een intense verweving van tuinbouw, open ruimte en bebouwing.

[7] Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, integrale versie, p.427-428
[8] Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, p.120

De tuinbouwfunctie, de aanwezigheid van niet-bebouwde delen, de grondgebonden landbouw en de natuur zijn open ruimte elementen. Er wordt gezocht naar een ontwikkeling die de landschappelijke waarde van het gebied respecteert en verbetert.

Het middengebied moet gevrijwaard worden voor open ruimte functies. Het middengebied is een gemengd gebied met tuinbouw, wonen, beperkte kernen een diffuus wegennet en kleine open ruimten. Belangrijk aandachtspunt in deze deelruimte is het structureren van de glastuinbouw en de samenhang met de open ruimte.

2.2.3.2.2 Beleid ten aanzien van de natuurlijke structuur en ruimtelijke ondersteuning van het integraal waterbeleid

De planzone behoort en kan bijdragen tot, zoals op de kaart van aanduidingen van natuurverbindingen en ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang[9], een natuurverbinding doorheen het natuurlijk gebied ten oosten van Sint-Katelijne-Waver in de richting van Koningshooikt.
(natuurverbindingsgebied nr. 15, zie Figuur 11)

Natuurverbindingsgebieden zijn in de terminologie van de ruimtelijke planning de ruimten waar de rol en de inrichting grotendeels worden bepaald door de natuurverbindingsfunctie. Een nat natuurverbindingsgebied neemt het waternetwerk als uitgangspunt.

Het ruimtelijk beleid stelt volgende doelstellingen:
▪ Een natuurlijke loop van de waterloop is van groot belang. De meandering wordt maximaal toegelaten, behouden en – indien nodig en mogelijk- hersteld. De relatie met de ruimtelijke ondersteuning van een integraal waterbeheer is hierbij belangrijk.
▪Het behoud en het herstel van natuurvriendelijke oevers zijn belangrijk voor de natuurverbindingsfunctie.
▪De kenmerkende natuur- en landschapelementen worden behouden en versterkt in het rivier- en beekdal. Het beheer is gericht op de ontwikkeling van die elementen in relatie tot de andere gebruikers van het gebied.

Via het aanduiden en het afbakenen van natuurverbindingsgebieden en via de provinciale verantwoordelijkheid voor het beheer van de onbevaarbare waterlopen van tweede categorie kan het ruimtelijk beleid de doelstellingen van het integraal waterbeheer ondersteunen. In ruimtelijke uitvoeringsplannen bakent de provincie overstromingsgebieden, wingebieden, spaarbekkens alsook wacht- en retentiebekkens van bovenlokaal belang af in zoverre deze niet van Vlaams niveau zijn.[10]

[9] Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, kaart 36
[10] Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, p.172

Als mogelijke actie binnen de ruimtelijke-natuurlijke structuur zal de provincie bij opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen voorschriften opstellen die een uitwerking vormen van het integraal waterbeheer.

In het bindend gedeelte wordt bij actie nr. 63 vermeld dat de provincie in overleg met het Vlaams Gewest in ruimtelijke uitvoeringsplannen de bovenlokale wacht- en retentiebekkens afbakent, in zoverre deze niet van Vlaams niveau zijn.

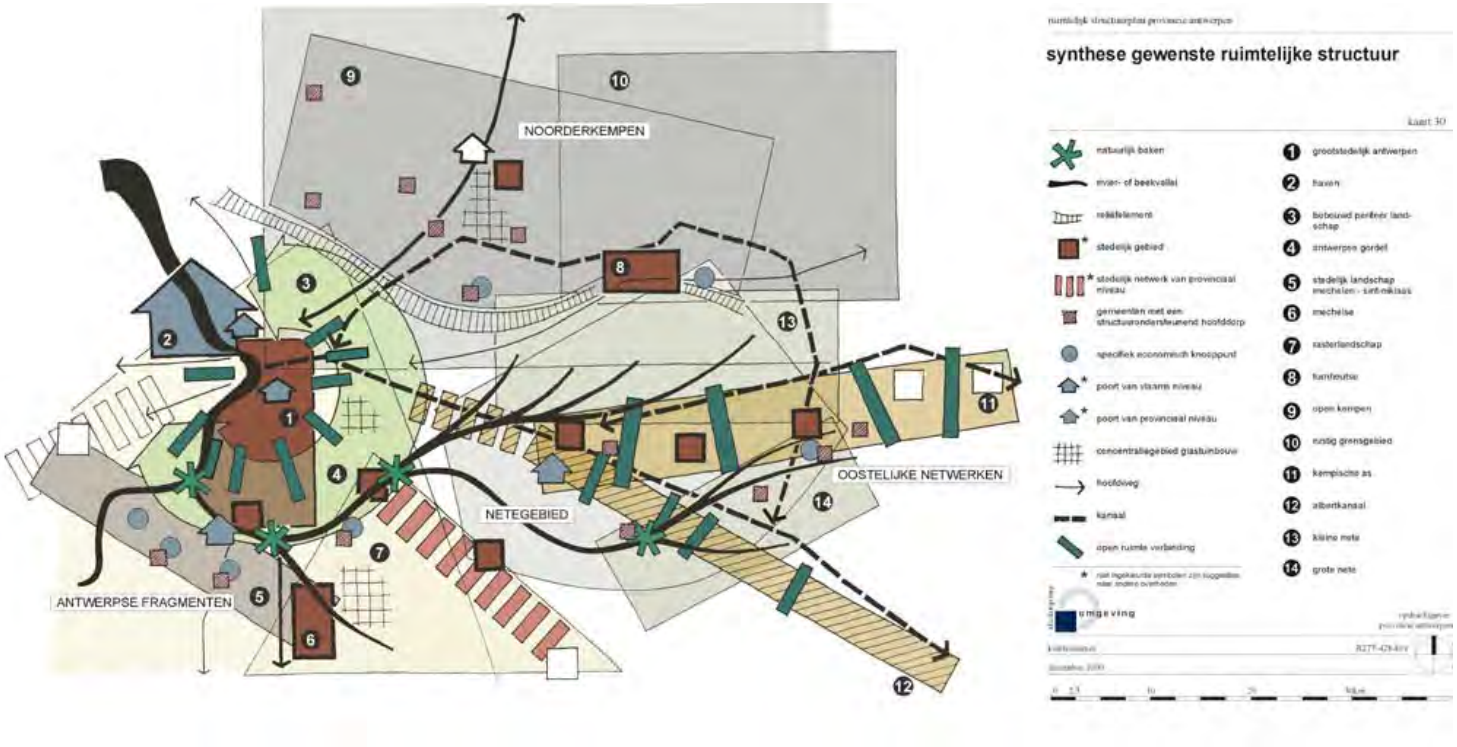

Figuur 10: synthese gewenste ruimtelijke structuur, bron: kaarten, RSPA

BESLUIT

Gezien de bovengemeentelijke waterproblematiek valt binnen het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, werd er voor de retentiezones een ruimtelijke afweging gemaakt in een Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan.

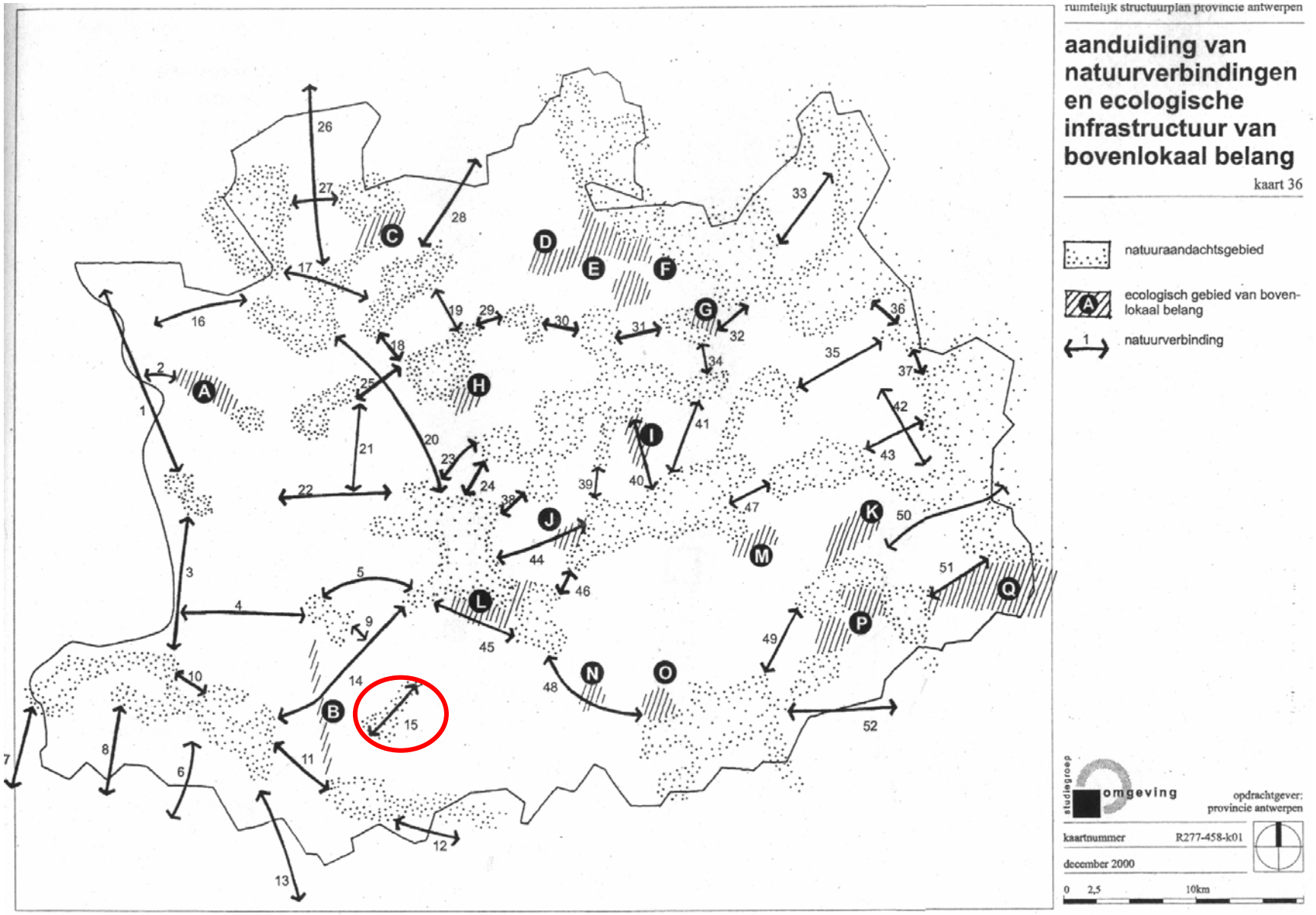

Figuur 11: natuurverbinding nr.15, kaart 36, bron: RSPA

2.2.3.3 Structuurplanning gemeente

Tijdens de opstart van dit PRUP bevond het structuurplanningsproces van de gemeente Sint-Katelijne-Waver zich in de eindfase. Tijdens de voorontwerpfase van dit RUP werd op 26 juni 2003 het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan vastgesteld.

In het richtinggevend gedeelte[11] wordt gesteld dat de Dorpsbeek-Kammaarbeek (bovenloop Goorbosbeek) een belangrijke beek is voor de natuur in Sint-Katelijne-Waver. Op de kaart 'gewenste ruimtelijke structuur' worden binnen de gemeente de Hondsbossen aangeduid met een hoofdfunctie natuur.

Het gebied waar de Dorpsbeek stroomt wordt op de 'kaart gewenste ruimtelijke structuur'[12] aangeduid als verwevinggebied voor natuur en landbouw.
In de gemeente worden in het oosten en westen twee deelgebieden onderscheiden die grote natuurcomplexen met een patroon van waardevolle elementen vormen. Om een uitwisseling tussen de grote natuurcomplexen mogelijk te maken werden twee verbindingszones aangeduid. De Vallei van de Dorpsbeek-Kammaarbeek (bovenloop van Goorbosbeek) behoort tot zo één verbindingszone. Voor de valleien kan er gestreefd worden naar de ontwikkeling van natte hooilanden, extensief begraasde weiden of moerassige depressies.
De visie van de gewenste ruimtelijke structuur vermeld dat alle handelingen en werken die overeenstemmen met de agrarische bestemming mogen worden uitgevoerd voor zover ze de identiteitswaarde, belevingswaarde en informatiewaarde van het landschap niet aantasten en de draagkracht van het gebied niet overstijgen.

In de bindende bepalingen[13] worden de gebieden in aansluiting met de bosentiteiten tussen Sint-Katelijne-Waver en Onze Lieve-Vrouw-Waver geselecteerd tot het landelijk buitengebied en dit als begrenzing van het glastuinbouwgebied.

Als actie en begeleidende maatregel om het gemeentelijk structuurplan tot uitvoer te brengen zal de gemeente in samenwerking met de provincie Antwerpen en andere betrokken overheden een integraal waterbeheerplan opstellen. Het streven naar natuurontwikkeling in en langs de beken die nog door open gebied stromen kan bekomen worden via beheersovereenkomsten voor aanpalende gronden en eventuele verordeningen. De gemeente zal financiële steun verlenen inzake het onderhoud en/of de aanleg van kleine landschapelementen.

[11] bron:Structuurplanning Sint-Katelijne-Waver, ontwerp einddocument, §2.1.3 p.14, ingenieursbureau Soresma
[12] bron: Structuurplanning Sint-Katelijne-Waver, gewenste ruimtelijke structuur, kaart 36, ingenieursbureau Soresma
[13] bron: Structuurplanning Sint-Katelijne-Waver, ontwerp einddocument, §3.1.4.1 p.7, ingenieursbureau Soresma

De ontwikkeling van retentiezones, het maximaal behouden en beheren van hooiland of extensief begraasde weiden binnen de reserve-retentiezones valt dus samen met de wensen die ook op gemeentelijk planningsniveau werden gemaakt.

Figuur 12: Structuurplanning Sint-Katelijne-Waver, gewenste ruimtelijke structuur, kaart 36

Kaart 80.01-12-08: bestaande juridische toestand - gewestplan

2.3 Bestaande ruimtelijke structuur

Op de luchtfoto[14] wordt het projectgebied meer in detail weergegeven.
De planzone bevindt zich in een semi open-ruimte gebied tussen Sint-Katelijne-Waver en Onze-Lieve-Vrouw-Waver. De Dorpsbeek stroomt door een agrarisch gebied, gekenmerkt door verspreide bewoning, (glas)tuinbouwbedrijven en kleinschalige activiteiten van paardenhouderij.

Historische context
Ten zuiden van de meest westelijk geplande retentiezone vormen de Hondsbossen een restant van het vroeg-Middeleeuwse Waverwoud dat zich uitstrekte tussen Nete en Dijle. Dit woud was een wild en moerassig niemandsland. Het bestond uit venen, beboste en open heide-achtige stukken. Al vroeg palmden keuterboerten het woud in. De dorpen Sint-Katelijne-waver en Onze-Lieve-Vrouw-Waver ontstonden. Vlakbij het dorp Sint-Katelijne-Waver bleven de Hondsbossen als woest gebied gespaard.[15]

De Dorpsbeek kan over bijna de gehele lengte, beschouwd in dit ruimtelijk uitvoeringsplan, als een waardevol landschappelijk element aanzien worden. Langs de meanderende beek komen vele kleine landschapelementen zoals haagkanten, laagstammige - (Salix alba) en hoogstammige bomen (Quercus robur) voor. Op verschillende plaatsen houden land- en tuinbouwers de oevers vrij wat resulteert in een natuurlijke mini-corridor. Waar de bewoning meer geconcentreerd voorkomt, is dit niet het geval en wordt de beek als een rechte verwaarloosde sloot waargenomen. (zie foto 11)

Aan de Dorpsbeek grenzen kleine agrarische percelen. Enkele aanpalende percelen worden als tuin gebruikt, maar de meerderheid van de percelen worden geëxploiteerd als akker- of weiland. In het westen van het plangebied en grenzend aan de Dorpsbeek bevindt er zich een bos.
Dwars op de Dorpsbeek bevinden er zich tussen de twee boscomplexen opeenvolgende langgerekte open ruimte die door verspreide bebouwing die zich langs noord-zuid-lopende wegen bevinden.

[14] zie kaart 80.01-12-07: luchtfoto
[15] bron: Natuurpunt vzw, afdeling Mechels rivierengebied

Figuur 13: schets bestaande ruimtelijke structuur van de planzone en omgeving

Figuur 14 : figuratieve aanduiding van de retentiezones

Fotoreportage

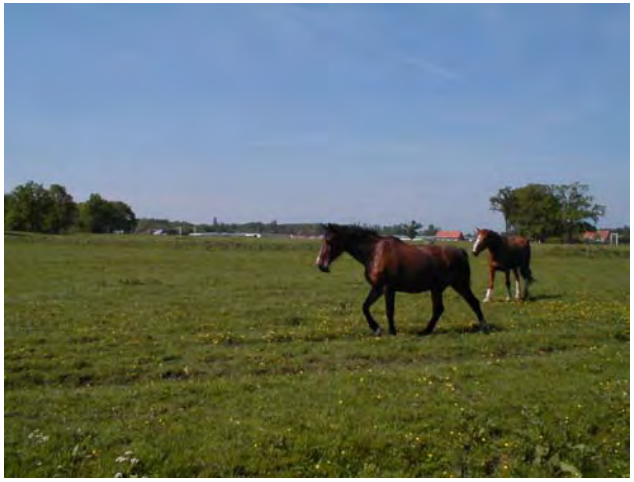

foto 1:Hondsbossen, natuurgebied

foto 2: weiland wordt deels omgevormd tot retentiezone

foto 3: weiland wordt deels omgevormd tot retentiezone

foto 4: weiland wordt deels omgevormd tot retentiezone

foto 5: Dorpsbeek als landschappelijk-natuurlijk

foto 6: zicht op weiland en oeververvegetatie tussen

element binnen het agrarisch gebied

foto 7: weiland wordt deels omgevormd tot retentiezone

twee retentiezones

foto 8: weiland wordt deels omgevormd tot retentiezone

foto 9: weiland wordt omgevormd tot retentiezone

foto 10: weiland wordt omgevormd tot retentiezone

foto 11: recht verwaarloosd deel van Dorpsbeek

foto 12: knijpconstructies in beheer van de gemeente Sint-Katelijne-Waver

foto 13: grenszone tussen beek en retentiezone

foto 14: retentiezone in beheer van Sint-Katelijne-Waver

2.4 Visie

VISIE OP WATER

Hier en daar werd de waterloop een te krap keurslijf aangemeten en werd er bebouwing getolereerd tot vlak naast de waterloop. Door de dynamiek van de waterloop op sommige plaatsen te negeren en de oevers op te hogen t.h.v. bebouwing geeft deze stroomafwaarts (bv. t.h.v. de wijk 'Den Haes') problemen.

Het RUP ressorteert volledig onder de provinciale visie 'Ruimte voor water'.
De Dorpsbeek vervult zowel een gebruiks- (waterafvoer) als landschapsecologische functies.
De risico's op schadelijke gevolgen van overstromingen en wateroverlast kunnen worden terug gedrongen door maatregelen naar behoud en herstel van de veerkracht van het watersysteem te bewerkstelligen.
Binnen een gebiedsgericht beleid kan er met de integratie van het ruimtelijk beleid (o.a. het uitwerken van ruimtelijke uitvoeringsplannen) gewerkt worden aan een goede watertoestand.

Vanuit een gebiedsgerichte werking en de ondersteunende rol ten aanzien van de lokale besturen vervult water een belangrijke pijler voor het provinciale bestuursniveau.

Ervaring en onderzoek geven aan dat waterbeheer werkt door met de natuurlijke processen (hoogwaterpeilen en overstromingen) mee te werken in plaats van ze te bestrijden.[16]
In een hydronautstudie[17] werden tevens 5 mogelijke alternatieve locaties onderzocht.
De inhoud van deze studie is eerder technisch, maar er mag verondersteld worden dat de locatie van rechtstreekse retentiezone aan een waterloop eerder een hydrologische dan een ruimtelijke inval zal kennen.

Omwille van de terugkerende wateroverlast in de stroomafwaarts en naar het centrum gelegen wijk 'Den Haes' en het centrum van Sint-Katelijne-Waver, dringt er het voorzien van retentiezones zich stroomopwaarts op. De retentiezones worden niet in de omgeving van bebouwing voorzien, maar wel in de open ruimte stroken zodat deze versterkt worden.

De Dorpsbeek heeft een belangrijk ecologisch potentieel. Het is belangrijk om deze ecologische waarden te behouden en de natuur binnen de retentiezones als "nevenfunctie" te waarderen.

Om de aan de terugkerende overstromingsproblemen een einde te stellen is het wenselijk om voor de Kammaarbeek een winterbedding in de vorm van een cascade stroomopwaarts aan te leggen om

[16] bron: Leidraad geïntegreerd waterlopenbeheer, p.1, Dienst waterbeleid, Provincie Antwerpen
[17] hydronautstudie, opgemaakt door ingenieursbureau Soresma

stroomafwaarts waterproblemen te voorkomen. Hierdoor worden de Hondsbossen gevrijwaard als natuurlijk overstromingsgebied.

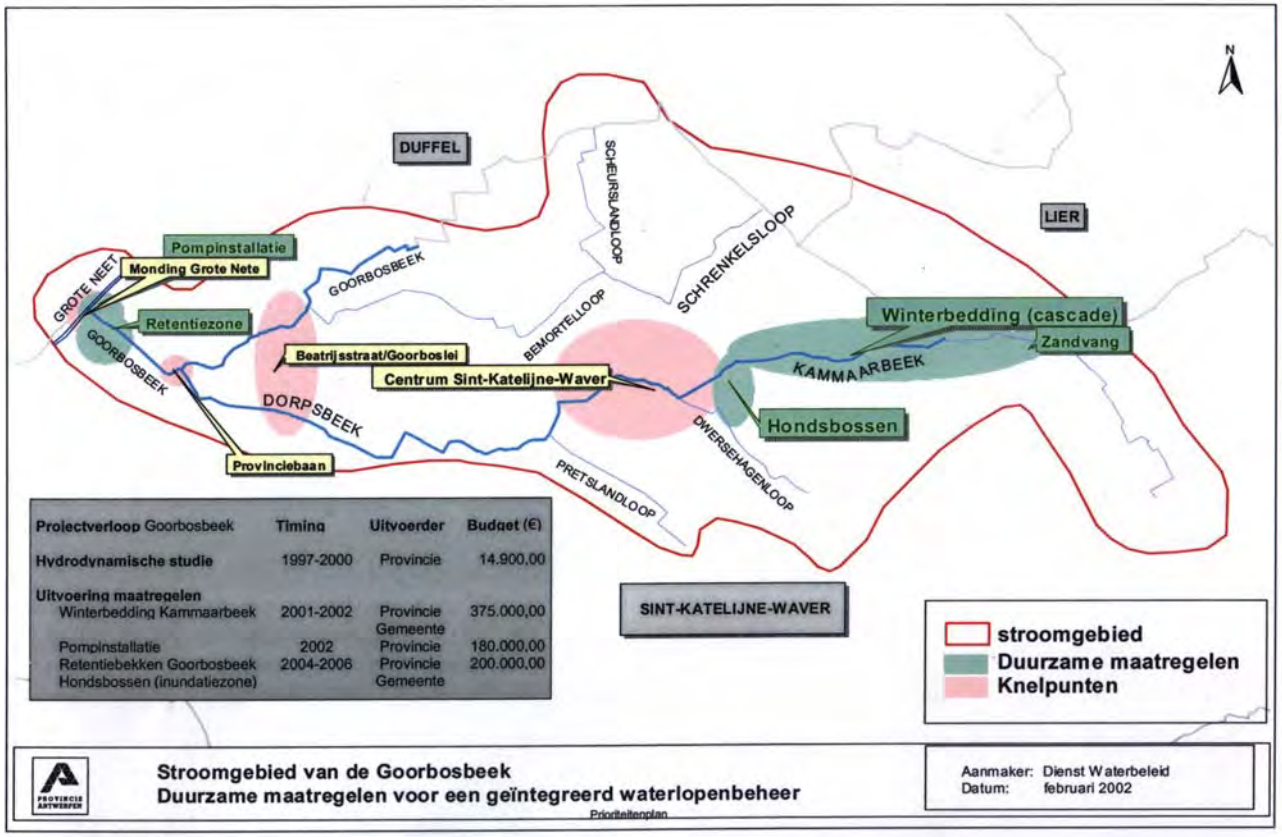

Figuur 15: duurzame maatregelen voor een geïntegreerd waterlopenbeheer, Dienst Waterbeleid, Provincie Antwerpen

VISIE OP RUIMTE

Een waterloop is een belangrijk lijnvormige structuurelement in het landschap. Het water zoekt zich een weg van hoog naar laag en volgt daarbij de weg van de minste weerstand. Debiet, stroomsnelheid en structuurkenmerken zijn onderling afhankelijk en worden bepaald door het landschap[18] dat de waterloop doorsnijdt.[19] Door het water in het landschap waar het door gevormd wordt meer ruimte te geven in zijn natuurlijke begrenzing (bv. door winterbedding[20] te respecteren,…) ontstaat er vanzelf een verhoogd bergingsvermogen om tijdens extreme weersomstandigheden een hoog winterpeil van de waterloop op te vangen. In de praktijk dient er zich een evenwichtige inrichting van de waterloop op maar moet er voldoende ruimte bewaard blijven om piekdebieten via retentiezones af te vlakken.

De licht meanderende Dorpsbeek loopt te Sint-Katelijne-Waver door een sterk versnipperd gebied. Ruimtelijk maakt dit gebied deel uit van het 'Mechels Rasterlandschap'.
In de omgeving van de Dorpsbeek wordt het agrarische gebied getypeerd door een verspreide bebouwing langs lokale wegen, serres, paardenhouderijen op kleine percelen.
De retentiezones en natte weilanden, omzoomd door bomenrijen zullen aan een maas in het rasterlandschap een invulling geven. Door het voorzien van retentiezones en aandacht te geven aan een landschappelijke ruimtelijke invalshoek kan er een tegenbeweging worden ingezet om het gebied van verdere verdichting en maximale versnippering te vrijwaren.

De Dorpsbeek en haar naaste omgeving hebben nog een belangrijk landschappelijk potentieel. Het is belangrijk om de landschappelijke waarden langs de waterloop te behouden of langs de nieuwe oevers van de retentiezones te voorzien.

Binnen een strategische aanpak, kiest de provincie om op korte termijn enkel de retentiezones in het ruimtelijk uitvoeringsplan op te nemen. Het behoud en versterking van gans de beekvallei en omgevend weidelandschap kan op middelange termijn bekeken worden bij een mogelijke afbakening van de natuurverbindingsgebieden of als begrenzend element van de afbakening van het glastuinbouwgebied.

De locaties van de zones voor waterberging zijn niet lukraak gekozen, maar de locatiekeuzes worden onderbouwd door een hydrologische studie zoals aangehaald bij het punt 'Water'. De verbindende zone voor waterberging in functie van landschappelijke aanleg van de beekvallei tussen de retentiezones werd geschrapt, maar zou ruimtelijke en landschappelijk gerealiseerd moeten worden door een strikt handhavingsbeleid[21] binnen de huidige bestemming.
Indien men slaagt in de acties die tot de uitvoer van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan moeten leiden, kan de ruimtelijke samenhang, die nu door deze visie wordt bewerkstelligd, verkregen worden tot

[18] geografische ligging, bodenmgesteldheid, lokaal reliëf, situering in het stroombekken,…

[19] bron: Leidraad geïntegreerd waterlopenbeheer, p.3 Dienst waterbeleid, Provincie Antwerpen

[20] zone in het valleigebied dat bij een hoog waterpeil, onafhankelijk van getijdenwerking wordt overstroomd

[21] wet op de onbevaarbare waterlopen van 1967

waar de gemeente de Dorpsbeek via natuurontwikkeling en samenhang van kleine landschapselementen deel wil laten uitmaken van de gewenste ruimtelijke-natuurlijke structuur.

De ruimtelijke flexibiliteit en dynamiek van de planzone ligt hem in het voorzien van een zone voor waterberging, die op heden door een hydrologische studie wordt onderbouwd, en reservatie-zones. Deze reservatiegebieden dienen beheerd te worden als agrarische zones in functie van de landschapszorg en komen in aanmerking voor zone voor waterberging (als een hydrologische studie aantoont dat er een bijkomende nood bestaat naar de tijdelijke opvang van water). Naar verwezenlijking van de reservatiezones als hooiland of extensief begraasd weiland kan de provincie beheersovereenkomsten met gebruikers of erkende natuurverenigingen afsluiten

2.5 Toelichting bij het ontwerp

De retentiezones zullen bij hevige regenval het teveel aan water opvangen.

In de retentiezones zullen minimale reliëfwijzigingen onder het huidige maaiveld plaatsvinden. Aan de rand van de nog aan te leggen retentiezones wordt een aarden wal van +/- 20 cm opgericht om de moerasachtige zone visueel af te bakenen en het water binnen de retentiezone te houden. De retentiezones worden optimaal in het landschap geïntegreerd. Voor de aanleg van de aarden wal zal uitsluitend gebruik gemaakt worden van grond die bij de uitgravingen van de retentiezones vrijkomt. Door het voorzien van een zeer zwakke helling in de retentiezones zullen fauna & flora een duidelijke meerwaarde ondervinden binnen deze zones.
Voor de delen die niet onmiddellijk in gebruik zijn als retentiezone, zal er overleg gepleegd worden met mogelijke gebruikers of erkende natuurverenigingen die in de omgeving actief zijn om de reserve-zones volgens een beheersplan te beheren. In de reservezones wordt in de stedenbouwkundige voorschriften de mogelijkheid geboden om een schuilhok of een kijkwand voor natuurobservatie op te richten.
De meest oostelijk gelegen retentiezone is al uitgevoerd en wordt door de gemeente Sint-Katelijne-Waver beheerd.

Op de oevers van de Dorpsbeek bevinden zich rijen bomen en houtkanten. Bij de keuze van inplanting van de bekkens is er zoveel mogelijk rekening gehouden met bestaande aanplantingen. Omdat er bijna geen gebieden zijn waar geen aanplantingen voorkomen is er geopteerd om voor meer dan voldoende compensatie te zorgen. Wanneer de bomen dienen verwijderd te worden voor de aanleg van een retentiezone wordt op de rand van de retentiezone een aanplanting van hoogstammige bomen (bv. Quercus robur) of knotbomen (bv. Salix alba) voorzien.

In de stedenbouwkundige voorschriften (zie punt 3.1 *Verordenende stedenbouwkundige voorschriften*) werden beperkingen opgenomen omtrent wegenis, maar konden op het grafisch plan niet aangeduid

worden, daar het voor de dienst Waterbeleid van de provincie Antwerpen nog onduidelijk was waar de wegenis exact zou komen.

2.6 Besluit

De provincie heeft als intermediair bestuursniveau de taak om vanuit een regionale en gebiedsgerichte werking en via een stedenbouwkundige ingang de aanleg van retentiezones langs de Dorpsbeek te ondersteunen. Zo wil de provincie Antwerpen via het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen een ruimtelijk beleid voeren dat opnieuw aansluit bij de natuurlijke structuur.

Om de wateroverlast in de toekomst zo goed mogelijk te beheren dienen er infrastructurele maatregelen genomen te worden langs de Dorpsbeek.
Bij de inrichting van de retentiezones moet er gestreefd worden naar een zo goed mogelijke landschappelijke en natuurlijke inpassing t.o.v. de Dorpsbeek en haar ruimere omgeving.

Binnen de zones voor waterberging dient men rekening te houden met andere geldende wetgeving zoals het decreet voor natuurbehoud, milieuwetgeving,... In dit provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt er dan ook extra aandacht gegeven aan ecologische aspecten en de kans voor natuurherstel aan bod te laten komen.

Naast het opstellen van een ruimtelijke visie voor de Dorpsbeek en omgeving, is het verhelpen van de waterproblematiek (o.a. voor de meer stroomafwaarts gelegen woonwijk 'Den Haes') een absolute prioriteit. Het voorliggende ruimtelijk uitvoeringsplan zal op korte termijn worden gerealiseerd.
Het huidige 'landschap van de beekvallei Dorpsbeek' met de kenmerken van de huidige versnippering, onleesbaarheid, serres en paardenhouderijen dient op lange termijn in een ruimere bijkomende ruimtelijke studie bekeken te worden.

3. VERORDENEND DEEL

3.1 Verordenende stedenbouwkundige voorschriften

Inhoudelijk element	Eisen gesteld aan inhoudelijke elementen	Verordende stedenbouwkundige voorschriften	Op te heffen voorschriften
Terreinen voor de berging van water om	**Bestemming** Dit provinciaal uitvoeringsplan wordt opgemaakt in functie van het principe 'integraal waterbeheer' en het	**Art. 1 Zone voor retentiezone** **Art.1.1 Zone voor waterberging**	De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen

[22] VADEMECUM, inrichting en beheer van waterlopen, LIN, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

[23] afdeling water, LIN, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

overstromingen te voorkomen.	waterbeleid van de provincie Antwerpen. Binnen dit gebied geldt als uitgangspunt het realiseren van de noodzakelijke bergings- en infiltratiecapaciteit voor het te vervoeren oppervlaktewater. Om juridische betwistingen te voorkomen, wordt de naam van de beek niet in de voorschriften vermeld. **Inrichting** In deze zone worden retentiebekkens ingericht om de afvoer van de Dorpsbeek zo natuurlijk mogelijk te beheersen. Deze inrichting dient gerealiseerd te worden volgens de principes van natuurtechnische milieubouw[22]en het 'Typebestek Natuurvriendelijke Oevers'.[23]	**Art. 1.1.1 Bestemming** Het gebied aangeduid als "zone voor waterberging", is bestemd voor de aanleg van retentiezones.[24] Deze zone is bestemd in functie van de waterbeheersing. **Art.1.1.2 Inrichting** De aanleg van de retentiebekkens dient te gebeuren met respect voor de reeds aanwezige natuurlijke en ecologische kwaliteiten van de beek en zijn omgeving. De loop van de beek kan, in functie van de doelstellingen van waterbeheersing, waterbergend vermogen en ecologische aspecten worden aangepast. De uitgravingen van retentiebekkens en het creëren van oevers dienen te gebeuren rekening houdend met zachte landschappelijke overgangen en de goede praktijk voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers.[25] De natuurlijke beekstructuur en oevervegetatie dient maximaal behouden te worden.	mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt mogen slechts opgericht worden op ten minste 300m van een woongebied of op ten minste 100m van een woonuitbreidingsgebied , tenzij het een
Inhoudelijk element	Eisen gesteld aan inhoudelijke elementen	Verordende stedenbouwkundige voorschriften	Op te heffen voorschriften
		De aanleg van terreinverhogingen en dijken wordt tot het strikte minimum beperkt waarbij strakke taluds vermeden worden. Oeververstevigingen met vaste materialen zoals kasseibeschoeiing, beton, e.d. mogen enkel gebeuren in onmiddellijke relatie met noodzakelijke technische werken zoals knijpconstructies. De totale lengte dient tot het strikte minimum te worden beperkt. De bouw van technische constructies zoals knijpconstructies in functie van de waterbeheersing zijn toegelaten.	woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de

[24] Retentiezone: een retentiezone heeft als doel het regenwater te bufferen en vertraagd af te voeren; heeft een natuurlijke vorm waarbij terreinverhogingen en dijken tot een minimum worden beperkt

[25] zie Typebestek Natuurvriendelijke Oevers, concepten en bestekbepalingen voor onbevaarbare waterlopen, Ministerie v./d. Vlaamse Gemeenschap, LIN, AMINAL, afd. Water

		Bebouwing en constructies niet in functie van de waterbeheersing zijn niet toegelaten binnen deze zone. Bestaande bomen, die dienen gerooid te worden binnen de perimeter van het provinciaal ruimtelijke uitvoeringsplan 'Retentiezone –Dorpsbeek' te Sint-Katelijne-Waver, moeten gecompenseerd worden in overeenstemming met het op te maken beheerplan en de bepalingen uit de geldende wetgeving hierover. De aanleg van verhardingen is niet toegelaten binnen deze zone, met uitzondering van toegangswegen naar de knijpconstructies. De maximale breedte voor toegangswegen bedraagt 5m. De volgende randvoorwaarden worden aan de verhardings-materialen gesteld: ▪ waterdoorlatend; ▪ wielsporen; ▪ te allen tijde efficiënt en met eenvoudige middelen te verwijderen De ligging, dwars- en lengteprofiel van de verharding dient de door de aanvrager gemotiveerd te worden. De verharding moet tot een minimum beperkt worden en mag enkel aangelegd worden in functie van de zone voor waterberging. Een kijkwand als constructie voor natuurobservatie is toegestaan. De constructie wordt opgericht in hout en kan te allen tijde met eenvoudige middelen verwijderd worden.	bepalingen van artikel 35bis van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden. De bosgebieden zijn de beboste of de te bebossen gebieden, bestemd voor het bosbedrijf. Daarin zijn gebouwen toegelaten, noodzakelijk voor de exploitatie van en toezicht op de bossen, evenals jagers en vissershutten, op voorwaarde dat deze niet gebruikt worden als woonverblijf, al ware het maar tijdelijk. De overschakeling naar agrarisch gebied is toegestaan, overeen-komstig de bepalingen van artikel 35bis van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.
Inhoudelijk element	Eisen gesteld aan inhoudelijke elementen	Verordende stedenbouwkundige voorschriften	Op te heffen voorschriften
		De kijkwand heeft maximaal een breedte van 3m en hoogte van 2m20 waarbij er 1 kijkwand per hectare voorkomt. Ondergrondse leidingen zijn toegestaan. **Art.1.1.3 Beleids- en beheersvoorschriften**	

[26] een beheerplan omvat ecologische streefbeelden en richtlijnen, samenwerkingsovereenkomsten en richtlijnen naar onderhoudswerken en herstelbeheer.

		Om vergunningen voor werken binnen het gebied te kunnen beoordelen is het noodzakelijk dat de waterloopbeheerder duidelijk maakt op welke manier de werken kaderen binnen een natuurvriendelijke aanleg. De keuze van eventuele beplantingen, reliëfwijzigingen, etc. zullen worden beoordeeld vanuit de doelstellingen betreffende landschappelijke inpassing, het realiseren van natuurlijke meerwaarden en waterbeheersing. Om antwoord te geven op deze criteria zal de waterloopbeheerder de nodige motivaties toevoegen waarbij aangetoond wordt dat aan de verschillende kwaliteitscriteria is voldaan. Constructies, waarvan sprake is in art. 1.1.2 , moeten zo opgebouwd zijn dat zij een gezonde vismigratie niet in de weg staan. Er zal voor het gebied een beheerplan[26] worden uitgewerkt door de waterloopbeheerder waarbij het behoud van bergingscapaciteit als uitgangspunt geldt en waarbij gestreefd wordt naar een evenwichtige ontwikkeling van de natuurwaarden. Het beheersplan wordt opgesteld conform aan het decreet op natuurbehoud en natuurlijk milieu. Bij de beoordeling van een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning moet de aanvrager minstens aantonen dat voldaan is aan volgende vereisten: ▪inpassing van constructies in het landschap ▪inpassing van retentiebekken in de omgeving met kwalitatieve landschappelijke en ecologische oevers ▪ toepassing van het principe van integraal waterbeheer	
Inhoudelijk element	Eisen gesteld aan inhoudelijke elementen	Verordende stedenbouwkundige voorschriften	Op te heffen voorschriften
Landschappelijke zone langs	**Bestemming**	**Art. 1.2 Agrarische-landschappelijke zone als reserve voor waterretentie** **Art. 1.2.1 Bestemming** Het betreft een aantal weilanden die palen aan retentiezone	De agrarische gebieden

beek en retentiebekken.	Deze zone moet beschouwd worden als een zone met klein landschapselementen. **Inrichting** De zone wordt voorzien van een bomenrij die de al bestaande bomenrij kan vervolledigen en versterken. In deze zone zijn enkel werken en handelingen toegelaten die verband houden met de aanleg en onderhoud van de zone.	en het karakter van kleinschalige agrarische percelen benadrukken. Het behoud van de landschappelijke kwaliteiten moet behouden blijven. De zone is tevens bestemd voor een mogelijke aanleg van een retentiezone. **Art. 1.2.2 Inrichting** De weilanden dienen als weiland of hooiland in stand te gehouden te worden. Binnen de zone zijn reliëfwijzigingen enkel toegestaan binnen het kader van waterretentie en dienen in de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voldoende gemotiveerd en onderbouwd worden. Enkel de oprichting van schuilhokken voor grazende dieren is toegestaan. Een schuilhok is een eenvoudige constructie met één zijde grotendeels of volledig open en te allen tijde met eenvoudige middelen volledig te verwijderen. Schuilhokken zijn geenszins uitgerust zoals stallen, die bestemd zijn voor het permanent huisvesten van dieren. Uit het bouwplan moet duidelijk blijken dat het gaat om een schuilplaats voor dieren tegen weersomstandigheden. Enkel voor dieren die op de weide gemolken worden, mag het schuilhok een beperkte bergruimte voor seizoensgebonden bijvoedering bevatten. De constructie wordt opgericht in hout. De maximale oppervlakte bedraagt maximaal 20 tot 25m^2 per hectare en de hoogte van het schuilhok is beperkt tot 3m. Bij aanvraag van een schuilhok kunnen er beplantingen opgelegd worden als voorwaarde bij de vergunning.	zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt mogen slechts opgericht worden op ten minste 300m van een woongebied of op ten minste 100m van een woonuitbreidingsgebied , tenzij het een
Inhoudelijk element	Eisen gesteld aan inhoudelijke elementen	Verordende stedenbouwkundige voorschriften	Op te heffen voorschriften
		Een schuilhok verliest haar reden van bestaan indien in de betrokken zone de activiteit als graasweide wordt stopgezet. Het schuilhok dient onmiddellijk verwijderd te worden. Een kijkwand als constructie voor natuurobservatie is toegestaan.	woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van

		De constructie wordt opgericht in hout en kan te allen tijde met eenvoudige middelen verwijderd worden. De kijkwand heeft maximaal een breedte van 3m en hoogte van 2m20 waarbij er 1 kijkwand per hectare voorkomt. De visuele begrenzing van de percelen in deze zone dient tot stand te worden gebracht door het aanplanten en vervolledigen van de al aanwezige bomenrijen met streekeigen hoogstammige bomen. De aanleg van verhardingen is niet toegelaten binnen deze zone, met uitzondering van toegangswegen naar de knijpconstructies. De maximale breedte voor toegangswegen bedraagt 5m. De volgende randvoorwaarden worden aan de verhardings-materialen gesteld: ▪ waterdoorlatend; ▪ wielsporen; ▪ te allen tijde efficiënt en met eenvoudige middelen te verwijderen De ligging, dwars- en lengteprofiel van de verharding dient de door de aanvrager gemotiveerd te worden. De verharding moet tot een minimum beperkt worden en mag enkel aangelegd worden in functie van de zone voor waterberging. De toegangswegen kunnen aangewend worden voor recreatief medegebruik. Ondergrondse leidingen zijn toegestaan.	bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35bis van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.
Inhoudelijk element	Eisen gesteld aan inhoudelijke elementen	Verordende stedenbouwkundige voorschriften	Op te heffen voorschriften
		Art. 1.2.3 Beleidsvoorschriften en beheersmaatregelen In functie van de realisatie van de doelstellingen kunnen beheersovereenkomsten worden afgesloten met de	

[27] zoom: omvat stabiele kruidige vegetaties, die in principe een zoom omheen een struweel of bos vormen. Het zijn kruidige overgangvegetaties tussen grazige en houtige vegetatie

		gebruikers van deze percelen ten einde het karakter van het gebied te kunnen garanderen evenals de aanwezige kwaliteiten van deze zone te waarborgen. Daar sommige delen van deze zone grenzen aan bossen. Naar overgang tussen grazige en houtige vegetatie dient er rekening gehouden te worden met het beheer van zomen[27].	

3.2 Verordend grafisch plan

3.2.1 Ontworpen toestand

PERIMETER

Het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan omvat de ruimte die nodig is om een cascade van retentiezones aan te leggen. Het uitvoeringsplan neemt ook de perceelsdelen die in eigendom zijn (zie punt 2.4 *Visie*)en volgens de hydrologische studie nog niet in aanmerking komen voor retentiezone op. Rondom de retentiezones bevinden er zich telkens wei- en akkerlanden.

ZONES VAN HET RUP

In het Provinciaal Ruimtelijk uitvoeringsplan worden volgende zones onderscheiden:

- **Art. 1 Zone voor retentiezone**
  - **Art.1.1 Zone voor waterberging**
  - **Art. 1.2 Agrarische-landschappelijke zone als reserve voor waterretentie**

RUIMTEBALANS

Het Provinciaal Ruimtelijk uitvoeringsplan beoogt de omvorming van 5ha 59a 97ca **'agrarisch gebied'** en 46a 57ca **'bosgebied'** volgens de huidige toestand van het gewestplan Mechelen naar enerzijds 2ha 93a 59ca **'Zone voor waterberging'** en anderzijds 3ha 12a 95ca **'Agrarische-landschappelijke zone als reserve voor waterretentie'** volgens het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Retentiezone – Dorpsbeek (Kammaarbeek)' te Sint-Katelijne-Waver van de provincie Antwerpen.

3.2.2 Onteigeningsplan

Om het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan in de praktijk te realiseren was er bij het voorontwerp van dit rup een onteigeningsplan bijgevoegd. Op 7 oktober 2003 werden alle gronden die nodig zijn om de aanleg van een cascade van retentiezones langs de Dorpsbeek-Kamaarbeek te verwezenlijken verworven.

4. ADVIEZEN VAN DE VERSCHILLENDE BELEIDSNIVEAUS

Volgende adviezen werden verstrekt:

- advies van AROHM
- advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening
- advies Monumenten en Landschappen
- advies afdeling Land
- advies afdeling Bos&Groen
- advies van het college van Burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver

5. LITERATUURLIJST

1 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, integrale versie, Ministerie v./d. Vlaamse Gemeenschap, 1997
2 Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, Provincie Antwerpen, 25 januari 2001
3 Ruimtelijk Structuurplan, ontwerp einddocument, gemeente Sint-Katelijne-Waver, juni 2003
4 Masterplan Water, Provincie Antwerpen, Dienst Waterbeleid, maart 2002

Vlaamse regering

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET PROVINCIAAL RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN "RETENTIEZONE DORPSBEEK (KAMMAARBEEK)" VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Gelet op het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, inzonderheid artikel 46;

Gelet op het koninklijk besluit van 5 augustus 1976 houdende vaststelling van het gewestplan Mechelen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997, wat de bindende bepalingen betreft, en op het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 houdende definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 19 maart 2004, wat de bindende bepalingen betreft;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 10 juli 2001 houdende goedkeuring van het ruimtelijk structuurplan van de provincie Antwerpen;

Gelet op het ministerieel besluit van 6 februari 2004 houdende advies over het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan "retentiezone Dorpsbeek (Kammaarbeek)" van de provincie Antwerpen;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 18 december 2003 houdende voorlopige vaststelling van het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan "retentiezone Dorpsbeek (Kammaarbeek)";

Gelet op de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek, met name respectievelijk 23 januari 2004 en 22 maart 2004;

Gelet op de tijdens het openbaar onderzoek ingediende adviezen;

Gelet op het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening van de provincie Antwerpen, gegeven op 30 april 2004;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 24 juni 2004 houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan "retentiezone Dorpsbeek (Kammaarbeek)";

Overwegende dat het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan "retentiezone Dorpsbeek (Kammaarbeek)" voldoet aan de decretale vormvereisten van artikel 38 §1 van het decreet van 18 mei 1999;

Overwegende dat het afbakeningsproces van het regionaalstedelijk gebied Mechelen voldoende gevorderd is, kan de hypothese aangenomen worden dat de planzone van het ruimtelijk uitvoeringsplan tot het buitengebied behoort; dat het buitengebied dient gevrijwaard voor haar essentiële, structuurbepalende functies; dat dynamische en duurzame ontwikkelingen in het buitengebied worden gegarandeerd zonder het functioneren van de structuurbepalende functies aan te tasten; dat de beoogde zones voor waterberging en agrarisch-landschappelijke zone als reserve voor waterretentie verenigbaar zijn met de dynamiek van het buitengebied;

Overwegende dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen garanties biedt aan de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied; dat zo ook een ruimtelijk kwaliteitsobjectief met betrekking tot integraal waterbeheer wordt vermeld, onder meer door middel van het ruimtelijk ondersteunen van waterberging in beek- en riviervalleien (bv. door beperking van bebouwing); dat verder expliciet als ruimtelijk kwaliteitsobjectief wordt vermeld dat met betrekking tot rivier- en beekvalleien het waterbergend vermogen dient behouden door beperking van de verharde oppervlakte, ruimtelijke buffering van waterlopen...; dat het voorliggende provinciaal uitvoeringsplan past binnen deze in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vooropgestelde ruimtelijke kwaliteitsobjectieven;

BESLUIT:

Enig artikel. Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan "retentiezone Dorpsbeek (Kammaarbeek)" genaamd, van de provincie Antwerpen, bestaande uit een plan van de bestaande feitelijke en juridische toestand, een verordenend grafisch plan en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften wordt goedgekeurd.

Brussel, - 2 SEP 2004

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting
en Ruimtelijke Ordening

Voor eensluidend afschrift
Leus Marleen
Leus Marleen
assistent

Dirk VAN MECHELEN